

S t a n o v i s k o
hlavného kontrolóra mestskej časti Košice-Staré Mesto k návrhu rozpočtu
mestskej časti na rok 2023 a k návrhu viacročného rozpočtu mestskej časti
na roky 2023 - 2025

V zmysle § 18f ods. 1 písmeno c/ zákona číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám **odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mestskej časti Košice Staré-Mesto na rok 2023 a k návrhu viacročného rozpočtu mestskej časti na roky 2023 - 2025.**

Stanovisko som spracoval na základe návrhu rozpočtu mestskej časti Košice-Staré Mesto na rok 2023 v programovom členení, návrhu viacročného rozpočtu na roky 2023 - 2025 podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie a dôvodovej správy k návrhu rozpočtu na rok 2023.

Návrh rozpočtu mestskej časti je spracovaný na základe analýzy príjmov a výdavkov v rozpočtovom roku 2022 - podľa jednotlivých programov, podprogramov a aktivít mestskej časti. Obsahuje zámery a ciele, ktoré bude mestská časť v rozpočtovom roku 2023 realizovať. Pre nasledujúce obdobie je navrhovaných 6 programov, v ktorých sú obsiahnuté všetky aktivity mestskej časti.

Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu na rok 2023 bol spracovaný ekonomickým oddelením Miestneho úradu Mestskej časti Košice-Staré Mesto a bol vypracovaný v súlade s platnou legislatívou.

Pri spracovaní návrhu rozpočtu na rok 2023 sa vychádzalo predovšetkým z ustanovení zákonov:

- zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti,
- zákon č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 401/1990 Z. z. o meste Košice v znení neskorších predpisov,
- Štatút mesta Košice,
- opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení neskorších dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,
- vyhláška Štatistického úradu SR č. 257/2014 Z. z. z 18.4.2014, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG),
- zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov,
- ostatné právne predpisy a interné smernice platné v čase predloženia návrhu.

Návrh rozpočtu mestskej časti je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, všeobecne záväznými nariadeniami a internými aktami riadenia mestskej časti, vychádza z platnej rozpočtovej klasifikácie a je spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy.

Ide o právne normy, ktoré sú pre zostavovanie rozpočtov územnej samosprávy záväzné.

Metodická správnosť návrhu rozpočtu na rok 2023

Návrh rozpočtu na rok 2023 je v súlade s:

- Opatrením Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004–42 z 8. decembra 2004 v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,
- Metodickým pokynom Ministerstva financií Slovenskej republiky na usmernenie programového rozpočtovania č. 5238/2004-42 v znení Dodatku č.1 a Dodatku č. 2, ktorým bol vydaný Praktický a konkrétny manuál pre tvorbu programových štruktúr na úrovni miestnej a regionálnej samosprávy,

Dodržanie informačnej povinnosti

Predložený návrh rozpočtu na rok 2023 bol:

- vyvesený na úradnej tabuli mestskej časti Košice–Staré Mesto dňa 3.4.2023,
- zverejnený na elektronickej úradnej tabuli mestskej časti Košice–Staré Mesto dňa 3.4.2023,
- zverejnený na webovom sídle mestskej časti Košice–Staré Mesto dňa 3.4.2023,

t. j. zverejnený v mestskej časti obvyklým spôsobom. Od zverejnenia návrhu rozpočtu do zasadania miestneho zastupiteľstva to predstavuje 15 dní, čím je splnená zákonná povinnosť návrh zverejniť 15 dní pred jeho schválením.

Základná charakteristika návrhu rozpočtu

Pri návrhu rozpočtu mestskej časti pre rok 2023 ide o kvalifikovaný odhad príjmov a výdavkov rozpočtu mestskej časti podľa jednotlivých programov, podprogramov a aktivít, s dôrazom na dosiahnutú skutočnosť v rozpočtovom roku 2022, nadväzne na posúdenie vonkajších vplyvov a zhodnotením uvažovaných legislatívnych zmien.

Pri tvorbe viacročného rozpočtu mestskej časti by sa malo vychádzať z priorit a koncepcií rozvoja mestskej časti a uspokojenia potrieb jej obyvateľov vrátane plnenia programov mestskej časti na tri rozpočtové roky. Viacročný rozpočet na roky 2023 - 2025 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet MČ na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet MČ na príslušný rozpočtový rok 2023 je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky 2024 a 2025 v zmysle § 9 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z. v platnom znení nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Na schválenie Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Košice Staré Mesto je predložený návrh rozpočtu mestskej časti na rok 2023 v členení podľa § 10 ods. 3 zákona číslo 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a návrh viacročného rozpočtu na roky 2022 - 2024, ktorý je zostavený podľa § 9 ods. 1 - 3 tohto zákona.

V zmysle zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti sú subjekty verejnej správy povinné zostavovať rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu sú aj údaje za predchádzajúce tri rozpočtové roky. Programový rozpočet mestskej časti Košice – Staré Mesto preto obsahuje údaje o príjmoch a výdavkoch za roky 2019 – 2022. Tieto údaje sú v časti 6. Programový rozpočet mestskej časti Košice – Staré Mesto – tabuľková časť.

Rozpočet mestskej časti Košice Staré mesto na rok 2023 je zostavený ako vyrovnaný v celkovej výške **7 405 648 €**.

Bežný rozpočet je prebytkový, prebytok je vo výške 715 188 €. Tento prebytok je ovplyvnený príjmovými finančnými operáciami a to prostriedkami z predchádzajúcich rokov vo výške 37 110 €, výdavkovými finančnými operáciami vo výške 34 292 € a daňovými príjmami vo výške 73 604 € (Poplatok za rozvoj), ktorých použitie môže byť len na kapitálové výdavky.

Kapitálový rozpočet je schodkový, schodok vo výške 838 329 €, ktorý je krytý príjmovými finančnými operáciami a to prevodom prostriedkov z rezervného fondu 120 323 €, daňovými príjmami z miestneho poplatku za rozvoj 73 604 € a prebytku bežného rozpočtu vo výške 644 402 €.

Súčasťou rozpočtu sú organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Košice Staré Mesto, a to rozpočtové organizácie s právnou subjektivitou ako MŠ Hrnčiarska, MŠ Zádielska, MŠ Rumanova, MŠ Park Angelinum, MŠ Tatranská 23, MŠ Jarná a príspevková organizácia Múzeum Vojtecha Löfflera a Denné centrum bez právnej subjektivity.

Predložený návrh rozpočtu mestskej časti Košice-Staré Mesto na rok 2023 bol vypracovaný a stanovisko k nemu **predkladám v čase, keď ešte nie je schválený rozpočet mesta Košice na rok 2023.**

Návrh viacročného rozpočtu mestskej časti Košice Staré Mesto na roky 2023-2025 tak ako je predložený, spĺňa podmienky zákona číslo 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Bežné rozpočty rokov 2023 a 2025 sú prebytkové, celý prebytok sa plánuje použiť na vyfinancovanie schodku kapitálového rozpočtu v plnom rozsahu.

Takouto konštrukciou navrhovaných rozpočtov je naplnená podmienka vyrovnanosti rozpočtov v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení.

Identifikácia rizík v návrhu rozpočtu:

1. Významným rizikom je externý faktor, ktorý **mestská časť Košice - Staré Mesto** nevie ovplyvniť, hlavne zvýšenie cien energií, nárast inflácie, zvýšený index spotrebiteľských cien môžu negatívne ovplyvniť výšku bežných výdavkov, čo môže spôsobiť nedodržanie rozpočtovej rovnováhy.
2. Nedostatočná rezerva v návrhu rozpočtu na krytie nárastu cien energií, tovarov a služieb.
3. Skutočnosť, že ešte nie je schválený **rozpočet mesta Košice na rok 2023** a MČ stále nepozná presnú výšku príjmov, ktoré budú pre MČ schválené.
4. V návrhu rozpočtu na rok 2023 sú zahrnuté aj príjmy za poskytnuté granty a nenávratné finančné prostriedky vo výške 1 655 160 €, ktoré ešte MČ nemá oficiálne potvrdené.

Odporúčania hlavného kontrolóra na eliminovanie identifikovaných rizík v budúročnom rozpočte:

1. Poukazujem na nevyhnutnosť zabezpečenia vyváženého naplňania rozpočtu MČ, aby bola zabezpečená rozpočtová vyrovnanosť bežného rozpočtu. Odporúčam dôsledne dodržiavať rozpočtovú rovnováhu a pri nenaplnení príjmov v plánovanej výške regulovať čerpanie výdavkov so zachovaním princípu hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti použitia rozpočtových výdavkov.
2. Z dôvodu nestability spotrebiteľských cien je pravdepodobné, že bude nutné rozpočet vo viacerých položkách počas roka meniť. Odporúčam, aby MČ na nepriaznivú finančnú situáciu reagovalo opatreniami, ktoré budú viesť k zabezpečeniu stability financií MČ.
3. Odporúčam spracovať a prijať opatrenia, ktoré by viedli k úsporám energií v budovách vo vlastníctve a v správe MČ.

Z á v e r:

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu je zamerané najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu s príslušnými právnymi predpismi, na identifikáciu prípadných rizík rozpočtovaných príjmov a výdavkov.

Návrh rozpočtu mestskej časti na roky 2023 – 2025 bol v zákonom termíne zverejnený spôsobom v mestskej časti obvyklým. V čase rokovania o rozpočte bude z úrovne mestskej časti splnená podmienka v zmysle § 9 ods. 2 zákona číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Predložený materiál Návrh programového rozpočtu mestskej časti Košice-Staré Mesto na roky 2023 - 2025 bol vypracovaný v súlade s § 4, 5, 7, 9 a 10 zákona číslo 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov. Súčasne obsahuje zámery a ciele mestskej časti a je rozpracovaný aj do programového rozpočtu.

Jednotlivé programy sú vytvorené tak, že definujú najdôležitejšie úlohy mestskej časti a súčasne rešpektujú zákonné povinnosti samosprávy. Určujú smer a priority mestskej časti.

Rozpočtovanie výdavkov do jednotlivých programov vychádza zhruba z úrovne predchádzajúceho roka, súčasného poznania a z predpokladaných finančných možností mestskej časti na dané obdobie, na ktoré sa návrh rozpočtu zostavuje.

Príjmy mestskej časti sú rozpočtované na základe súčasnej legislatívy a platných právnych predpisov.

Naplnenie cieľov v oblasti príjmov miestneho rozpočtu bude závisieť do určitej miery od úrovne systému riadenia a kontroly tých, ktorí plnia funkciu riadiacich a kontrolných orgánov mestskej časti.

Pozornosť odporúčam venovať hospodárnemu, účinnému a efektívnemu vynakladaniu verejných prostriedkov pri plnení najdôležitejších priorít a cieľov mestskej časti.

Pri zachovaní predpokladaného vývoja rozpočtovaných príjmov mestskej časti v roku 2023, úspornom čerpaní rozpočtovaných výdavkov, považujem vypracovaný návrh rozpočtu na rok 2023 vypracovaný s rizikom, že bude musieť byť v priebehu rozpočtového roka 2023 podľa potreby menený a aktualizovaný.

Preskúmaním návrhu programového rozpočtu mestskej časti Košice-Staré Mesto na roky 2023 - 2025 konštatujem, že tento návrh bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, nariadeniami a internými predpismi mestskej časti.

Z á v e r e č n ý v ý r o k:

Na základe môjho stanoviska, skutočností v ňom uvedených a popísaných rizík v stanovisku, navrhujem miestnemu zastupiteľstvu zohľadniť uvedené odporúčania na eliminovanie identifikovaných rizík v budúročnom rozpočte a **odporúčam** predložený návrh programového rozpočtu mestskej časti Košice-Staré Mesto pre rok 2023 Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Košice-Staré Mesto schváliť a návrh viacročného rozpočtu mestskej časti Košice-Staré Mesto na roky 2023 a 2025 **z o b r a t'** na vedomie.

V Košiciach, 14.04.2023

JUDr. Roman Pillár
hlavný kontrolór MČ